

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Dato: 12. maj 2020

Samtlige ministerier mv.

Indberetning fra rigsombudsmanden i Grønland

Coronavirus

Sygdomsbillede

Der er til dato konstateret 11 tilfælde af coronavirus i Grønland. Det første tilfælde konstateredes 16. marts 2020, mens det 11. og seneste blev konstateret 4. april 2020.

Samtlige tilfælde er forekommet i Nuuk. Alle 11 smittede er erklæret raske, og der har ikke undervejs været behov for hospitalsindlæggelse.

Epidemikommisionen aktiveredes i begyndelsen af forløbet og har løbende rådgivet Naalakkersuisut. Der er arbejdet med en inddæmningsstrategi.

Tidslinje

Dato	Tiltag
13.03.20	<ul style="list-style-type: none">• Alle ikke strengt nødvendige flyrejser ud og ind af Grønland frarådes indtil videre.• Alle ikke strengt nødvendige flyrejser internt i Grønland frarådes indtil videre.• Alle forsamlinger med 100 personer eller mere frarådes indtil videre. Indendørs forsamlinger i bygninger med offentlig adgang begrænses.• Det anbefales, at antallet af passagerer i bybusser/større busser begrænses til antallet af siddepladser.
14.03.20	<ul style="list-style-type: none">• Alle borgere, som er kommet til Grønland fra særlige risikoområder, anmodes om at blive hjemme i 14 dage.• For ansatte i social- og sundhedssektoren er det et krav, at de bliver hjemme efter

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqputaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

	<p>sådanne rejser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anbefaling om at undgå besøg på plejehjem, sygehuse og alderdomshjem.
16.03.20	Første tilfælde af coronavirus i Grønland konstateres
18.03.20	<p>Særlige bestemmelser for Nuuk, der isoleres og lukkes ned:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forbud mod forsamlings indendørs på mere end 10 personer • Nuuk Center, værtshuse, restauranter, cafeer, barer, fitnesscentre og idrætsfaciliteter lukkes. Fortsat mulighed for mad ud af huset/takeaway. Dagligvarebutikker fortsat åbent med udvidede åbningstider. • Uddannelsesinstitutioner samt dagsinstitutioner lukkes, nødpassning etableres for børn af kritisk personel. • Midlertidigt forbud mod liberale serviceerhverv. • Al trafik ud af Nuuk, herunder med eget fartøj, forbydes midlertidigt. <p>For resten af Grønland anbefales det, at trafik mellem bostederne begrænses til det strengt nødvendige. Nødvendig trafik bør kun foregå internt i distrikterne.</p>
20.03.20	<ul style="list-style-type: none"> • Flyforbindelser for passagerer til og fra Grønland samt internt i Grønland suspenderes. Passagerbefordring pr. skib indstilles. Planer for nødflyvning. Godstransport opretholdes. Fly positioneret i alle landsdele. • Personer, som er ankommet fra Danmark, skal overholde 14 dages karantæne.
20.03.20	Lempelse vedr. butikslukninger i Nuuk: butikker kan holde åbent, hvis de lever op til en række krav om adgangsforhold, hygiejne, skiltning mv.
23.03.20	Folkeskoler og daginstitutioner i hele Grønland lukkes
28.03.20	Indførsel af øjeblikkelig forbud mod al salg og udskænkning af alkohol over 2,5 pct. Forbuddet er gældende for Nuuk og bygder.
08.04.20	Alle 11 coronasmittede er nu raskmeldte
14.04.20	Folkeskoler og daginstitutioner uden for Nuuk åbner
14.04.20	Alkoholforbud af 28.03.20 ophæves
15.04.20	Yderligere lempelse vedr. butikslukninger i Nuuk: nu også åbent for butikker i Nuuk Center.
21.04.20	Udrejseforbud fra Nuuk ophæves
24.04.20	Der åbnes for trafik internt i distrikterne
25.04.20	De særlige bestemmelser for Nuuk af 18.03.20 ophæves
30.04.20	Der åbnes for passagerbefordring internt i hele Grønland. Atlantrafikken er fortsat begrænset.
04.05.20	Udrejsevisiteringen ophæves, og der kan frit rejses fra Grønland til Danmark. Indrejsevisitering, krav om testning og karantæne opretholdes indtil videre.

Testning

Der er til dato testet 1461 personer fra hele Grønland.

Det var i den indledende fase ikke muligt at analysere prøver for coronavirus i Grønland, idet man ikke rådede over relevant udstyr. Alle prøver blev derfor sendt til analyse på Statens Seruminstitut, hvilket dels medførte betydelige omkostninger, idet det var nødvendigt at opretholde en daglig flyforbindelse til København, dels indebar mindst to dages forlængelse af svartiden. Efter en donation fra de privatejede rederier Sikuaq Trawl og Niisa Trawl kunne der indgås aftale med det færøske firma Aplexa Genetics om

opstilling af et testlaboratorium i Nuuk. Laboratoriet gik i drift 7. april 2020, og efter en periode med dobbelt testning i Nuuk og København med henblik på at sikre validiteten, har laboratoriet gennemført alle analyser siden 18. april.

Donationen fra Sikuaq Trawl og Niisa Trawl dækkede etablering og en måneds drift af testfaciliteterne, svarende til ca. 2,6 mio. kr. Novo Nordisk Fonden har bevilget 2,8 mio.kr. til videreførelse af driften, hvilket anslås at kunne dække yderligere tre måneders testning.

Økonomi

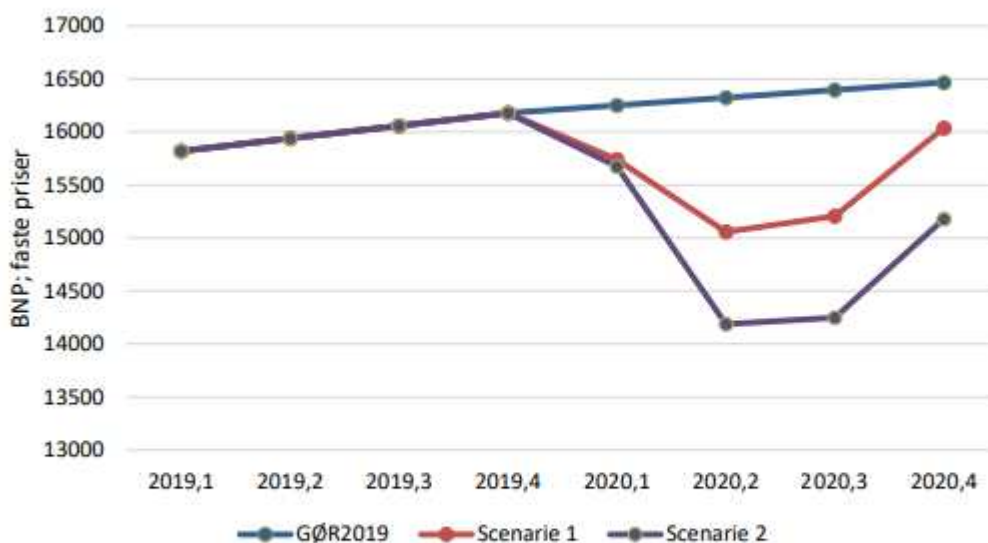
Grønlands økonomi var før coronakrisen i positiv udvikling. I 2014-17 voksede økonomien realt med lidt under 2,5 pct. om året. Grønlands Økonomiske Råd skønnede i sin rapport fra oktober 2019, at væksten i BNP steg til 3,6 pct. i 2018 og blev 2,2 pct. i 2019 stigende til 3,8 pct. i 2020.

Grønlands Økonomiske Råd har i policy brief 2020:1 forholdt sig til de økonomiske konsekvenser af coronakrisen. Rådet peger på, at inddæmningsstrategien indebærer, at der ikke etableres flokimmunitet i befolkningen, hvorfor det kan blive vanskeligt at afvikle indrejserestriktioner til Grønland, før situationen er under kontrol i Danmark og resten af verden. Dette vil kunne betyde langsigtede økonomiske konsekvenser.

Coronakrisen ventes især at få alvorlige følger for eksportindtægter fra fiskeriet, for turismeindustrien og for råstofindustrien som følge af udsudte eller opgivne efterforskningsaktiviteter. Rådet peger på, at Grønlands økonomi påvirkes anderledes end de fleste andre landes på grund af de særlige forhold og strukturer, idet de offentlige indtægter er mindre konjunkturfølsomme end i andre lande på grund af bloktilskuddet.

Rådet har udarbejdet to scenarier for krisens økonomiske effekter. Det første scenarie beskriver en nedlukning af kortere varighed, som lempes gradvist frem mod sommeren 2020, frem mod normale tilstande ved årsskiftet 2020/21. Det andet scenarie indeholder en mere langstrakt nedlukning, som strækker sig ind i 2021:

Figur: Udviklingen i aktiviteten – to kriseforløb sammenlignet med seneste konjunkturprognose fra Økonomisk Råd

Anm.: I scenarie 1 antages en tilbagegang i 2. kvartal mellem 10 og 75 pct. i aktiviteten i udsatte serviceerhverv, bl.a. inden for hotel, restaurant, transport og dele af detailhandel, og at aktiviteten gradvis vender tilbage til normale tilstande ved udgangen af året. I scenarie 2 antages tilbageslaget i aktiviteten i 2. kvartal at fortsætte i 3. kvartal, og at aktiviteten først genoprettes fra 4. kvartal 2020 og ind i 2021.

Kilde: Grønlands Økonomiske Råd

Landskassen påvirkes markant via faldende indtægter som følge af aktivitetsnedgang og stigende udgifter til hjælpepakker mv. Samtidig er der en betydelig risikoeksponering via de selvstyrejede selskaber. Det er derfor ifølge Rådet afgørende at sikre, at landskassen har tilstrækkelig likviditet til at videreføre aktiviteter og understøtte økonomien. Gældsfinansiering vil i den forbindelse forstærke behovet yderligere for at få løst de langsigtede finansieringsproblemer i økonomien på den anden side af krisen.

Naalakkersuisoq for finanser, Vittus Qujaukitsoq, meddelte på et pressemøde om krisestyring af landskassens aktiviteter ultimo april, at Naalakkersuisut undersøger muligheder for og konsekvenser af at optage lån i størrelsesordenen 2,5 mia. kr. afhængigt af krisens længde og dybde. Der foregår aktuelt et kasseeftersyn med henblik på at vurdere eksisterende bevillinger for 2020, ligesom anlægs- og renoveringsfonden gennemgås med henblik på at identificere projekter, der kun har beskeden beskæftigelsesmæssig betydning, eller som ikke er påtrængende nødvendige. Der vil i en ny prioritering være fokus på anlægsprojekter, der øger lokal beskæftigelse. Naalakkersuisut agter at fremlægge Forslag

til Finanslov 2021 med justeringer, der følger af coronakrisen, herunder justering af indtægtsforudsætninger fra skatter og afgifter og allokering af midler til projekter, der øger lokal beskæftigelse. Der vil videre ske en gennemgang af basisbudget med henblik på mulige besparelser, der ikke medfører store konsekvenser for kernevelfærden.

Hjælpepakker

Naalakkersuisut offentliggjorde 20. marts 2020 to hjælpepakker til støtte for det private erhvervsliv og lønmodtagere under coronakrisen.

Hjælpepakken til understøttelse af erhvervslivet indeholder dels en akutpakke, dedikeret især turismeerhvervet og beslægtede erhverv såsom restauranter og hoteller samt virksomheder, der er blevet pålagt at lukke, dels en generel erhvervspakke til afbødning af økonomiske problemer i andre sektorer, herunder fiskerisektoren, anlægsbranchen og transportsektoren. Akutpakken har en rammebevilling på 50 mio. kr. og løber frem til 30. juni 2020, mens den generelle hjælpepakke har en rammebevilling på 100 mio.kr. Begge hjælpepakker indeholder mulighed for, at virksomheder, der oplever et tab på min. 30 pct. af omsætningen, kan ansøge om kompensation for direkte aflysninger eller for virksomhedens faste udgifter. Herudover kan virksomhederne tilbydes en ansvarlig låneordning inden for rammerne af erhvervshjælpepakken.

Naalakkersuisut har endvidere givet særligt ramte virksomheder mulighed for at udskyde betaling af skatter og afgifter mv. med henblik på at styrke virksomhedernes likviditet. Ordningen vil, hvis samtlige berørte virksomheder benytter sig af muligheden, berøre landskassen med ca. 250 mio. kr om måneden.

Hjælpepakken til arbejdstagere i private virksomheder indeholder 107 mio. kr. Virksomheder, der står over for at skulle varsle afskedigelser på min. 30 pct. af medarbejderne eller mere end 25 personer kan modtage lønkompensation. Kompensationen vil være 75 pct. af den normale løn, dog højest 20.190 kr./md. Lønmodtageren skal for hver ny 30 dages periode/måned starte med at gå på ferie eller afspadsere 5 dage.

Ud over Naalakkersuisuts hjælpepakker er Grønland omfattet af dele af regeringens hjælpepakker, herunder den statslige garantiordning og adgang til likviditetskaution i EKF.

Lovgivning

Inatsisartut vedtog på en ekstraordinært indkaldt samling 1. april 2020 forslag til Inatsisartutlov om ændring af landstingsforordning om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme (Udvidelse af foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte samt sikring af kapacitetsmæssige ressourcer m.v.). Vedtagelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at fastsætte de nødvendige regler, der skal til for at myndighederne kan håndhæve de påbud, det måtte være nødvendigt at udstede under den aktuelle krise. Inatsisartutloven ophæves 31. december 2021, og Naalakkersuisut vil derfor skulle udarbejde forslag til en ny Inatsisartutlov om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme, som skal forelægges Inatsisartut senest til efterårssamlingen 2021.

Erhvervslivet

Coronakrisen har haft en bred indvirkning på det grønlandske erhvervsliv.

Grønlands største eksportvirksomhed, Royal Greenland, har meldt ud, at man forventer et trecifret milliontab i 2020. Virksomhedens salg til foodservice til Europa og USA er gået næsten i nul siden krisens start, og salg til detailledet har været vigende. Samtidig er priser på rejer og skaldyr påvirket negativt af krisen. Også Polar Seafood og trawlerrederierne Niisa Travl og Sikuaq Trawl melder om vigende salg og nedadgående priser. Rejeeksporten er ramt af et prisfald på verdensmarkedet på foreløbig omkring 30 pct., og nogle aktører forudser, at priserne vil falde yderligere.

AirGreenland A/S har noteret et fald i omsætningen på op mod 85 pct. i forhold til 1. kvartal 2019. Flyselskabet skal finde besparelser på op til 225 mio. kr. gennem reduktion af faste og variable omkostninger og har derfor iværksat en spareplan, der bl.a. indebærer en 20 pct. reduktion i antallet af medarbejdere, svarende til 75-100 stillinger.

Det selvstyrejede turismeselskab Visit Greenland melder ligeledes om alvorlige følger af coronakrisen. Flere mindre turismeaktører er i alvorlige vanskeligheder eller har besluttet at lukke, og dette års turismesæson, inkl. anløb af krydstogtskibe, anses som stort set tabt.

Politik

Inatsisartuts forårssamling

Inatsisartut indleder 15. maj 2020 en afkortet forårssamling.

Inatsisartuts forårssamling skulle efter planen være indledt 17. april 2020. I lyset af coronasituationen udsendte Inatsisartuts formandskab imidlertid 18. marts 2020 meddelelse om, at samlingen var udskudt, foreløbig med en måned.

I forbindelse med et pressemøde om coronasituationen 1. april 2020 meddelte formand for Naalakkersuisut, Kim Kielsen, at forårssamlingen var aflyst, og at Inatsisartut først ville træde sammen til efteråret. Han begrundede dette med, at alle kræfter i centraladministrationen var bundet til arbejde afledt af coronakrisen, og at der derfor ikke var ledige ressourcer. Kielsen angav, at samtlige partiformænd stod bag denne beslutning.

I en pressemeddelelse af 6. april 2020 pegede formanden for Inatsisartut, Vivian Motzfeldt, på, at *"det alene er Inatsisartut, der kan beslutte hvorvidt forårssamlingen skal aflyses eller ej (...) En samling kan derfor ikke aflyses af formanden for Naalakkersuisut under et pressemøde"*. Hun beklagede i pressemeddelelsen den 'unødige tvivl', som Kielsens udmelding medførte, og pegede på, at Inatsisartut i medfør af sin forretningsorden har en række opgaver, der skal løses under forårssamlingen, hvorfor man foreløbig opretholdt, at der alene var tale om en udskydelse. Under henvisning til den midlertidige nedlukning af Nuuk hedder det videre: *"I disse vanskelige tider, hvor hovedstadens borgere begrænses på mange områder i deres frihed, pga. den helt særlige COVID19 situation i hovedstaden og hvor mange offentligt ansatte er pålagt at varetage deres vigtige samfundspålagte opgaver og i en tid hvor andre sendes hjem og må arbejde hjemmefra, så må Inatsisartut*

udvise samme parathed til at opretholde det parlamentariske arbejde. Ligesom der er behov for at udvise respekt og forståelse for magtens tredeling.”

Inatsisartuts formandskab forventer, at samlingen vil vare i tre uger. Der vil, ud over en række forespørgselsdebatter, kun blive behandlet punkter, som er udsat fra efterårssamlingen 2019 til 2. og 3. behandling på forårssamlingen 2020, samt punkter relateret til bestemmelser i Inatsisartuts forretningsorden. Naalakkersuisut har trukket alle tidligere fremsendte nye punkter forårssamlingen, hvorfor der ikke vil være nye punkter til behandling fra Naalakkersuisut.

Uro i Siumut

Uenighed om fiskeripolitikken har atter givet anledning til uro i Siumut. Det fremgik sidst i februar, at medlem af Inatsisartut Henrik Fleischer skulle være ekskluderet af partiet, efter at han i egenskab af formand for Inatsisartuts fiskeri- og fangstudvalg have udsendt en pressemeddelelse om, at udvalget havde mistet tilliden til naalakkersuisoq for fiskeri. Kritikken gik især på en anført ”lukkethed” fra naalakkersuisoqs side i forbindelse med arbejdet med en ny fiskerilov. Naalakkersuisoq Jens Immanuelson afviste kritikken og pegede på, at arbejdet med ny fiskerilov er lagt i hænderne på fiskerikommissionen, som har holdt et antal møder og seminarer med Inatsisartutsudvalgets deltagelse.

Henrik Fleischers mulige udtræden eller eksklusion af partiet blev efter nogle dage af Fleischer selv i medierne betegnet som ”en misforståelse”, mens Siumuts næstformand, Karl-Kristian Olsen, oplyste at Fleischer havde ”erkendt sine fejltagelser”, og han er dermed fortsat medlem af Siumuts Inatsisartutgruppe.

Siumut har tradition for højlydt, offentlig meningsudveksling; men der eksisterer en intern uenighed i Siumut om fiskeripolitikken: én fløj mener, at der af hensyn til erhvervets indtjeningsmuligheder ikke bør forekomme større begrænsninger, mens en anden mener, at der skal fiskes på et bæredygtigt grundlag og i overensstemmelse med den biologiske rådgivning, ikke mindst af hensyn til eksportmulighederne. Den første fløj repræsenterer primært jollefiskerne i Nordgrønland, har en traditionel tilgang til ressourcen og erhvervet,

og det er et ofte forekommende klagepunkt, at Naalakkersuisut ikke vil lytte til lokal viden, men alene henholder sig til den biologiske rådgivning. Uenigheden om linjen i fiskeripolitikken afspejles bl.a. i, at der hen over de sidste 10 år har været udskiftning på posten som landsstyremedlem for fiskeri 10 gange.

Formanden for oppositionspartiet Inuit Ataqatigiit, Múte B. Egede, vurderede i en udtalelse til avisen Sermitsiaq, at uenigheden var udtryk for en intern magtkamp i partiet:

”Magtkampen i Siumut er nu så åbenlys, at det går ud over det politiske arbejde, hvilket i sidste ende er skadeligt for landet. Den ene dag kan man sidde og forhandle om politiske løsninger, og næste dag kommer der pludselig andre og nye udmeldinger fra koalitionen største parti. Det er uholdbart”. Formand for Atassut, Aqqalu Jeremiassen, efterlyste en reaktion fra Siumuts formand, som han kritiserede for tavshed i ubekvemme situationer: *”Vi ser ofte, at der ties, når der sker vanskelige situationer, hvor man blot afventer, at omtalen af disse ophører og bliver fortrængt.”*

Muligt koalitionsamarbejde

Naalakkersuisuts støtteparti, Demokraatit, tilkendegav i forbindelse med uroen i februar, at man fortsat støtter op om Naalakkersuisut; men den fungerende formand for partiet, Nivi Olsen, gav samtidig udtryk for, at støtten ikke var betingelsesløs, og at man ikke ville kunne holde til meget mere uro i Siumut. Efter coronakrisen har partiet imidlertid skiftet kurs og lægger nu op til at ville indtræde i koalition med Siumut og Nunatta Qitornai, idet man ønsker at tage aktivt del i arbejdet med genopbygning af økonomien. Der har efter det oplyste været indledende samtaler med Siumuts formandskab om et muligt koalitionsamarbejde, men der foreligger endnu intet konkret.

Tidligere medlem af Naalakkersuisut, Erik Jensen, der udtrådte af Naalakkersuisut i protest mod formand Kim Kielsens linje, og som kandiderer til formandsposten i Siumut ved formandsvalget til sommer, har til Sermitsiaq udtalt, at et samarbejde med Demokraatit vil trække Siumut for langt i en borgerlig retning. Det er hans opfattelse, at partiet bør søge mod den midterrolle i grønlandsk politik, som han finder er Siumuts rette plads, og han mener, at det er en fejl af Kielsen overhovedet at tage dialogen med Demokraatit om et muligt samarbejde.

#Metoo på grønlandsk: #Killiliisa

Siumuts mangeårige partisekretær, tidl. landsstyremedlem Mikael Petersen, blev sidst i februar fritstillet fra sit job, efter at 10 kvinder i breve til hovedbestyrelsen havde fremsat anklager om gentagne og systematiske seksuelle krænkelser. Klagerne kom fra tidligere ansatte på partikontoret, frivillige, medlemmer af Siumut Ungdom og aktive politikere. Mikael Petersen har stillet sig uforstående over for anklagerne, men har efterfølgende opsagt sin stilling i Siumut. Han er herefter blevet ansat som partisekretær for Partii Naleraq.

Fritstillingen af Mikael Petersen blev af nogle iagttagere udlagt som et udslag af de interne stridigheder i Siumut, idet Mikael Petersen har et stort netværk i yderdistrikterne, og han beskrev også selv sin fritstilling som, at partiet havde "korsfæstet" ham. Men hændelsen har medført en omfattende debat i medierne og på de sociale medier og har kastet lys på en stiltiende accept af sexchikane, krænkelser og verbale og fysiske overgreb såvel blandt folkevalgte som generelt i samfundet. Flere kvinder er trådt frem i offentligheden med deres historier og har beskrevet, hvordan krænkelserne har påvirket dem, og har givet udtryk for at det er håbet, at den konkrete hændelse kan skabe grundlag for en større offentlig debat og for, at flere kvinder får mod til at sige fra mod sexchikane.

Den offentlige debat om spørgsmålet gav indledningsvis anledning til en række udmeldinger fra politikere og privatpersoner om, at det kunne være vanskeligt at vide, hvor grænsen gik, eller at det kunne være svært for mænd at vide, hvornår kvinder følte sig

krænkede. I en udtalelse i anledning af Kvindernes Internationale Kampdag slog Naalakkersuisoq for ligestilling, Martha Abelsen, fast, at ingen former for sexchikane eller krænkelser skal tolereres: *”Jeg hører af og til, at grænsen for, hvornår noget er seksuel chikane, kan være svær at sætte. Det mener jeg bestemt ikke den er. Grænsen for sexchikane er meget tydelig. Grænsen går der, hvor handlinger eller kommentarer er uønskede af modtageren. Eller når målet er at skabe en ubehagelig, ydmygende eller nedværdigende situation for offeret.”*

Nogle af de kvinder, der er trådt frem, har brugt hashtagget #killiliisa, (dk: Sæt en grænse). Killiliisa er tillige navnet på Naalakkersuisuts strategi mod seksuelle overgreb 2018-2022.

Projektsamarbejde med USA

Naalakkersuisut meddelte 23. april 2020, at man havde accepteret det amerikanske tilbud om samarbejde, som USAs ambassadør Carla Sands offentliggjorde sidst i april. Tilbuddet omhandler konsulent- og rådgivningsbistand på en række prioriterede områder, herunder turismeudvikling, råstofindustrien og uddannelsesområdet og har en værdi af 12,1 mio. USD.

Sagen vakte en del debat i Grønland, såvel på politisk niveau som på de sociale medier, der har en central rolle i debatten i Grønland. Oppositionen fandt, at det ikke var tilstrækkeligt belyst, under hvilke intentioner og betingelser, aftalen var indgået. Formanden for IA, Múte B. Egede, udtalte således til KNR: *”En håndsregning i dag, kan dagene efter være en gæld. En gæld, der på mange måder kan forpligte os til noget, vi som samfund ikke ønsker. Og i værste fald noget der går ud over vores identitet”*. Man fandt videre, at beslutningen om at takke ja til det amerikanske tilbud var taget uden passende inddragelse af Inatsisartuts partier. På de sociale medier blev der dels diskuteret mulige amerikanske krav til modydelser, dels reflekteret over hjælpepakken omfang og bindinger set i forhold til det årlige bloktilskud fra Danmark.

Naalakkersuisut orienterede 23. april 2020 Inatsisartuts udenrigs- og sikkerhedspolitiske udvalg om sagen. Udvalget udsendte efter orienteringen en pressemeddelelse med følgende indhold: *”Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg er blevet informeret om, at*

Naalakkersuisut har taget imod det amerikanske tilbud om at prioritere 12,1 millioner USD, svarende til cirka 83 millioner DKK, til civile projekter i Grønland. Udvalget er også blevet orienteret om de økonomiske rammer, som aftalen indeholder. Dette tager Udvalget til efterretning.

Udvalget noterer sig, at de aftalememorandas, der blev indgået i juni 2019 mellem Naalakkersuisut og det amerikanske udenrigsministerium, har medvirket til etableringen af samarbejdet.

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg konstaterer, at aftalerammen ikke indbefatter Pituffik, Joint Committee eller andre aftalerammer.

Udvalget noterer sig ligeledes, at der er tale om projektmidler, som forventes at blive anvendt på assistance fra amerikanske eksperter og via eksisterende programmer i det amerikanske udenrigsministerium. Udvalget forstår derved, at der er tale om en prioritering af amerikanske midler til brug i Grønland og dermed ikke om en overførsel af projektmidler fra USA til Grønland.”

Lønloft til polititjenestemænd og anstaltsbetjente i Grønland

Justitsministeriet offentliggjorde 6. april og 7. maj, at der er indgået aftale mellem justitsministeren og de grønlandske folketingsmedlemmer om at sikre markante lønloft for hhv anstaltsbetjente og polititjenestemænd i Grønland. Aftalerne sker i udmøntning af en pulje i FL2020 på 49,2 mio.kr. for perioden 2020 til 2023 til initiativer på justitsområdet i Grønland.

For anstaltsbetjentene indebærer aftalen, at anstaltsbetjente i Grønland fremover vil få en grundløn svarende til deres kollegaer i Danmark ansat i hovedstadsområdet. Aftalen skal samtidig bidrage til at styrke rekrutteringen og fastholdelsen af medarbejderne i Grønland. Der er afsat 9,6 mio.kr. årligt til delaftalen, som udmøntes gennem forhandlinger med de faglige organisationer. Aftalen vedrørende politiet indebærer, at der afsættes 2,5 mio. kr. årligt til et tillæg til polititjenestemænd i Grønland, der udligner forskellen i grundlønnen mellem polititjenestemænd i Grønland og polititjenestemænd i Danmark ansat i

hovedstaden. Der afsættes samtidig 0,2 mio. kr. årligt til øvrige lønforbedrende initiativer for polititjenestemænd i Grønland.

Lønforholdene for anstaltsbetjente og polititjenestemænd har gennem flere år været til debat, og der er gennem tiden givet udtryk for såvel bitterhed som undren over lønforskellen mellem danske og grønlandske kolleger. Nyheden er derfor modtaget med tilfredshed og glæde i Grønland, såvel fra de berørte faggrupper som fra politisk hold. Formanden for Grønlands Politiforening, Jesper Fleischer, peger dog på, at aftalen ikke løser det, som Politiforeningen anser for det grundlæggende problem, nemlig at grønlandske betjente ikke aflønnes efter samme overenskomst som færøske og danske kolleger. De ny tillæg er ikke pensionsgivende, og Grønlands Politiforbund vil derfor fortsat arbejde for at opnå samme lønforhold som i Danmark og Færøerne.

Mikaela Engell